

Doma in po svetu

— PREGLED NAJVAŽNEJŠIH DOGODKOV —

ZDA imajo dokaze, da nosi Libija neposredno odgovornost za bombni napad v diskoteki v Zahodnem Berlinu

WASHINGTON, D.C. — Sinoči so poročevalci ABC in CBS televizije trdili, da imajo ZDA dokaze, da je Libija v ozadju bombnega napada v diskoteki v Zahodnem Berlinu, do katerega je prišlo preteklo soboto zvečer in v katerem sta bila ubita 21 let stari ameriški vojak in turška državljanka. Po teh vesteh, so ameriške obveščevalne službe dešifrirale telegrame med Libijo in libijskim poslaništvom v Vzhodnem Berlinu, v katerih Libija med drugim čestita podrejenim v Vzhodni Nemčiji za »dobro opravljeno delo« v zvezi z bombnim napadom.

Včeraj je ameriški poslanik v Zahodni Nemčiji dejal, da predsednik Reagan proučuje možnost neposredne ameriške vojaške akcije zoper Libijo. V Beli hiši pa pravijo, da gre le za eno od številnih možnosti. Mnogim opazovalcem Reaganove politike pa je jasno, da bi bil predsednik pripravljen odrediti maščevalni napad na Libijo, ako se bi od Libijcev sponzoriran terorizem nadaljeval in terjal večje število ameriških življenj. Ko se je v nedeljo zvečer vrnil v Washington od svojega ranča v Kaliforniji, Reagan ni hotel nič odgovoriti na vprašanja novinarjev, ali res misli napasti Libijo.

Danes poslovilni obisk v Beli hiši odhajajočega sovjetskega poslanika

WASHINGTON, D.C. — Danes bo predsednik Reagan sprejel v Beli hiši odhajajočega sovjetskega veleposlanika Anatolija Dobrinina. Dobrinin je služil kot sovjetski veleposlanik v ZDA 25 let, na nedavnem kongresu sovjetske komunistične partije pa je bil imenovan za člana vplivnega sekretariata. Dobrinin, ki je star 65 let, je bil zelo spoštovan od ameriških predsednikov in državnih sekretarjev, od Johna Kennedyja do Ronalda Reagana. Včeraj je Dobrinina sprejel sedanji državni tajnik George Shultz.

Sovjetska zveza še ni imenovala novega veleposlanika v ZDA.

Mirovna pogajanja Contadora skupine latinskoameriških držav so se izjalovila

PANAMA CITY, Pan. — Včeraj so se končno izjalovila mirovna pogajanja, ki so jih udeležili zunanji ministri 13 latinskoameriških držav. Zunanji ministri El Salvadora, Coste Rice in Hondurasa so izjavili, da je odgovornost za neuspeh izključno pri Nikaragvejcih, ki da so niso hoteli podpisati nobenega od več predlaganih sporazumov. Nikaragveški zunanji minister Miguel d'Escoto je pa dejal, da to ni res. Ameriške zaveznice pri Contadora skupini so namreč bili spremenili dokument, ki so ga same podpisale 12. januarja letos, in ki je močno nasprotoval ameriški podpori protisandinističnim gverilcem, je rekel d'Escoto. Dokument, ki bi ga naj sedaj v imenu Nikaragve podpisal, ni vseboval več tega nasprotovanja pomoči gverilcem, je pojasnil d'Escoto.

Zunanji ministri vseh 13 držav pa so objavili izjavo, v kateri pozivajo 5 srednjeameriških držav, naj znova začnejo s pogajanjem, ki se naj bi končala 6. junija. Takrat naj bi podpisale mirovno pogodbo, ki bi res prinesla mir.

Neuspeh pogajanj utegne vplivati na izid glasovanja v spodnjem domu ameriškega kongresa o Reaganovi pobudi za 100 milijonov dolarjev podpore »contras« gverilcem. Splošno mnenje je, da neuspeh Conta-

dorovih pogajanj z Nikaragvo deluje v prid Reagana.

Caspar W. Weinberger na uradnem obisku na Filipinih — Aquinova prosila za veliko več ameriške gospodarske podpore

MANILA, Fi. — Te dni se je mudil na uradnem obisku na Filipinih obrambni tajnik Caspar W. Weinberger. Namen Weinbergerjevega obiska je predvsem ta, da dokazuje ameriško podporo vladi predsednice Corazon Aquino. Med drugim se je Weinberger zanimal tudi za stališče Aquinove do ameriških vojaških oporišč na Filipinih, ki so ključnega pomena za ameriške strateške interese na pacifiškem območju.

Včeraj se je Aquinova srečala z Weinbergerjem in mu povedala, da njena država največ potrebuje od ZDA gospodarsko pomoč. Bolj malo se Filipini zanimajo za vojaško pomoč. Najbolj pereča težava za novo vlado je obupno stanje gospodarstva. Nezaupenost je dosegla stopnjo 20 odstotkov, Filipini pa imajo mednarodni dolg 26 milijard dolarjev, ki je težko breme. Ameriška in tudi mednarodna gospodarska pomoč bi oživel filipinsko ekonomijo, število brezposelnih bi se začelo zniževati, s tem pa bi začeli izgubljati vpliv tudi komunisti, ki vodijo oborožen odpor tudi zoper Aquinovi vladi.

Pred odhodom v Bangkok, Tajsko, je Weinberger dejal novinarjem, da bodo ZDA pripravljene odobriti novo gospodarsko pomoč Filipinom. Poudaril pa je, da je treba okrepiti tudi filipinske oborožene sile, da uspešneje kljubujejo komunističnim gverilcem.

ZDA in Saudska Arabija razhajajo glede stabiliziranja naftnega tržišča

MANAMA, Bahrein — Včeraj je podpredsednik George Bush priznal, da ZDA in Saudska Arabija niso enotnega mnenja glede stabiliziranja cene nafte na mednarodnem tržišču. Bush se je mudil v Saudski Arabiji tri dni, včeraj pa dopotoval v državico Bahrein. V pogovorih s saudskimi voditelji, je Bush dejal, da svet potrebuje stabilnost v ceni nafte. ZDA pa ne morejo in tudi nočejo diktirati glede tega, je dejal Bush.

Cena nafte v zadnjih dneh je zelo nestabilna. Pretekli teden je padla cena za krajši čas celo na \$9.75 na sod, včeraj pa je dosegla ceno \$14.33 na sod.

— Kratke —

New York, N.Y. — Združeni narodi bodo odobrili predstavnikom Avstrije in Izraela, da preberejo doslej tajne dokumente o bivšem generalnem sekretarju ZN Kurtu Waldheimu. Waldheim je avstrijski predsedniški kandidat, v javnost pa so prišli dokumenti, ki trdijo, da je bil morda povezan med drugo svetovno vojno z nacističnimi vojnimi zločini v Grčiji in južni Jugoslaviji. Waldheim vse zanika, zanimivo pri zadevi je pa skrajno previdno zadržanje Jugoslavije, ki je v drugih primerih precej hrupna glede morebitnih vojnih zločincev.

Pešavar, Pak. — Ta teden so sovjetske in kvizlinške afganske sile začele silovito ofenzivo zoper uporniške enote. Kot kaže, so uporniki utrpeli veliko izgub, sestrelili pa naj bi sovjetsko letalo in nekaj helikopterjev. Zadnji čas je med sicer različnimi uporniški gibanji opaziti nekaj več enotnosti kot doslej. Še vedno pa imajo težave, ker jim primanjkuje ustrezno orožje.

Iz Clevelanda in okolice

Kresova prireditve—

To soboto zvečer bo v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. nastopila s celovečernim programom folklorne skupina Kres. Za informacijo glede vstopnic, pokličite tel. št. 692-1339.

Jadran—

To soboto zvečer bo imel pevski zbor Jadran večerjo, koncert in ples in sicer v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Vstopnice imajo člani.

Zanimiv članek—

V včerajšnjem *Cleveland Plain Dealerju* je izšel zelo zanimiv članek izpod peresa Williama Millerja, novinarja, ki za ta list poroča o etničnih zadevah. Članek se je ukvarjal s prizadevanji tistih medvojnih ameriških letalcev — gre za več kot 500 — ki so jih rešili četniki Draže Mihajlovića. Članek je kar precej objektivno, predvsem ko upošteva, da je Miller vidno naklonjen »naprednemu« delu slovenske skupnosti in je dober prijatelj konzula Iva Vajglja. Najbrž bo marsikatero besedo slišal od »naprednih«, zato bi morda učinkovale pohvalne besede od tistih nas, ki ne spadamo v »napredne« kroge.

Novi grobovi

Mathew Koren

Na svojem domu na 21851 Ivan Ave. je po dolgi bolezni umrl 76 let stari Mathew Koren, rojen v Clevelandu, nikoli poročen, brat Agnes Wick, Dorothy Brundic (Fla.) ter že pok. Thomasa in Franka, stric in prastric, zaposlen kot strojnik pri Chase Brass Co. 38 let, do svoje upokojitve l. 1975, član SNPJ št. 28. Pogreb bo iz Želetovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. jutri, v sredo, v cerkev sv. Kristine dop. ob 9.30 in od tam na pokopališče Vernih duš. Na mrtvaškem odru bo danes, v torek, pop. od 2. do 4. in zv. od 7. do 9.

Frances Zagar

V petek, 4. aprila, je v University bolnišnici po kratki bolezni umrla 75 let stara Frances Zagar z 20121 Wilmore Ave., rojena Baraga v Clevelandu, vdova po Antonu, sestra Albine Zimmerman ter že pok. Sophie Magayna in Anthonyja, teta Jamesa Barage, Kathy Baraga in Nancy Domino. Pokojna je lastovala in vodila kozmetični salon v Euclidu več kot 20 let, do l. 1970. Bila je članica ADZ št. 45, KSKJ št. 29, tajnica podr. št. 10 SZZ, Oltarnega društva pri Mariji Vnebovzeti, Kluba upokojencev na Holmes Ave. in v Euclidu. Pogreb bo iz Želetovega zavoda na E. 152 St. danes, v cerkev Marije Vnebovzete dop. ob 10.

Prodaja peciva—

To soboto in nedeljo bo pri Sv. Vidu farna prodaja peciva. V soboto bo prodaja po večerni maši, v nedeljo pa dopoldne.

Prodaja krofov—

To soboto ima Oltarno društvo pri Sv. Vidu prodajo krofov, kot običajno v društveni sobi. Ta prodaja krofov je v sodelovanju s farno prodajo peciva. Pridite!

Dober obisk—

Preteklo soboto je bil v Slovenskem domu na Holmes Ave. družabni večer Tabora DSPB Cleveland. Obisk je bil dober.

Novo plesišče—

Pretekli petek je bil v angleškem delu našega lista članek, ki je bralce obvestil o novem plesišču, ki ga bodo letos zgradili na Slovenski pristavi. Za nabavo gradbenega materiala in druge potrebe morajo pri SP najti 15 tisoč dolarjev. Če ste članek morda prezrli, preberite ga in sodelujte!

Priznanje—

Preteklonedeljski *Plain Dealer* je v športnem delu na kratko poročal o priznanju, ki ga je prejel športni novinar Robert Dolgan. Dolgan je bil namreč počaščen za enega od deset najboljših piscev športnih rubrik v ZDA med časopisi z dnevno naklado več kot 175.000. Dolgan je poročen s pevko in društveno delavko Cecilijo Valenčič Dolgan, ki vodi Mladinski pevski zbor kr. št. 2 SNPJ, kateri je imel svoj dobro obiskovan nastop preteklo nedeljo v SDD na Recherjevi ulici.

Ponovno gostovanje—

Možno je, čeprav ni še nič točno znanega, da bo ponovno gostovala v našem mestu Slovenska filharmonija. Do nastopa, ki bi menda bil jeseni letos, bo prišlo, če se bodo zanimala lokalna slovenska društva in posamezniki. V dognednem času bo sklican poseben sestanek, na katerem bi se društva odločila, ali želijo sodelovati v tej zadevi. Poročali bomo še.

Korotanov koncert—

Pevski zbor Korotan bo imel celovečerni koncert v soboto, 26. aprila, v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Že danes ste vabljeni, da se tega koncerta udeležite. Vstopnice so v predprodaji pri članih zbora.

VREME

Spremenljivo oblačno in vetrovno danes z možnostjo krajevnih neviht. Najvišja temperatura okoli 53° F. Pretežno oblačno jutri s prihodom hladne fronte. Najvišja temperatura okoli 43° F.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — 431-0628 — Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec — Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel — Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Mike and Irma Telich, Frank J. Lausche

NAROČNINA:

Združene države:

\$33 na leto; \$18 za 6 mesecev; \$15 za 3 mesece

Kanada:

\$42 na leto; \$27 za 6 mesecev; \$17 za 3 mesece

Dežele izven ZDA in Kanade:

\$45 na leto; za petkovo izdajo \$25

Petkova AD (letna): ZDA: \$18; Kanada: \$22;

Dežele izven ZDA in Kanade: \$25

SUBSCRIPTION RATES

United States:

\$33.00 — year; \$18.00 — 6 mos.; \$15.00 — 3 mos.

Canada:

\$42.00 — year; \$27.00 — 6 mos.; \$17.00 — 3 mos.

Foreign:

\$45.00 per year; \$25 per year Fridays only

Fridays: U.S.: - \$18.00 - year; Canada: \$22.00 — year

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio
POSTMASTER: Send address change to American Home
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103

Published every Tuesday and Friday except the first 2 weeks in July and the week after Christmas.

No. 28 Tuesday, April 8, 1986

Kmet v današnji Sloveniji

Piscu tega sestavka se zdijo dogodki zadnjih 40 let v naši domovini, ki so, bi dejal, do skrajne možnosti predrugačili sociološki sestav narodnega telesa, naravnost usodno nevarni za sam obstanek slovenstva. Nisem imel dostopa do raznih razprav o tem važnem predmetu, če jih je kaj v domovini ali na tujem, radi česar se to pisanje ne opira na nobene objavljene viire, če jih je kaj in kolikor jih je, temveč je sad lastnega razmišljanja, temelječega na lastnih skušnjah človeka, ki se je v svojih mladih in pozneje zrelih letih aktivno ukvarjal s temi problemi in se zanje živo zanima tudi na svoj star dan.

Sestav narodnega organizma je zgrajen iz množice človeških skupin v okviru naroda, več ali manj različnih po svojem načinu življenja, miselnosti, vrednotenju svoje osebnosti in vnanjega sveta, po kulturni in verski usmerjenosti in še drugih elementih življenjske stvarnosti. Vse to izvira deloma iz njegove otroške in mladinske vzgoje, največ pa iz njegovega življenjskega poklica. Ta namreč uravnava tek njegove eksistence in daje smisel njegovim ukrepom.

Ko se je iz srednjeveškega fevdalnega sistema, zelo nasilnega in omejenega na dve skupini: fevdalni gospod in njegov podložnik, razvil mnogo svobodnejši sistem kapitalizma, se je človeštvo razcepilo v tri temeljne produkcijske skupine. Največ ljudi je ostalo pri obdelovanju zemlje in pri granah, ki so sorodne temu poklicu. Iz srednjeveških cehov se je razvil mogočen sloj rokodelcev in obrtnikov, katere je pa poznejši industrijski razmah pritegnil več ali manj v industrijsko delavstvo.

Dotedanji poklic fevdalnih valptov in biričev se je z gospodo in redkim slojem izobražencev vred preobrazil v poznejšo vsesplošno vodilno plast v človeški družbi, in je z duhovščino vred ta položaj ohranil do današnjega dne.

Po samem zgodovinskem razvoju je obdelovalec zemlje z vsemi panogami proizvodnje, ki je tesno povezana s kmetovanjem (npr. kolarji, kovači, sedlarji itd.) ostal daleč najmočnejša in najštevilnejša ljudska klasa kot pridelovalec ljudske prehrane, vse do naših dni. To velja tudi, in zlasti, za našo domovino, kjer se je še pred samim začetkom revolucije s poljedelskimi in sorodnimi posli ukvarjalo nič manj kot 60 odstotkov slovenskih ljudi. S to ugotovitvijo nočem reči, da je bil ta visoki odstotek zaposlitve naroda na razmeroma pičlo donosni, obdelovanja sposobni zemeljski površini Slovenije zadovoljiv in ekonomsko in socialno zdrav.

Kdor se je s tem piscem vred resno ukvarjal med obema vojnama s problemi kmetovanja in vprašanji kmečkega doma, bo rad priznal, da so se bila naša pota in načini, kako zagotoviti zadovoljivo življenje na kmetiji z močnimi ukrepi oblasti in boljše poklicno izobrazbo kmečke mladine, na drugi strani pa načrtno izvajati gospodarsko in socialno primeren odliv odvečnega kmečkega ljudstva v mesta in tovarne, ne da bi se s tem odlivom zamajala trdnost zdrave kmečke domačije. Kajti v naših idejah je trdno prevladovalo prepričanje, da je kmečki dom fundament narodovega obstanka in napredka, nosilec kulturnih in verskih vrednot in najtrdnější

KOROTANOV KONCERT

CLEVELAND, O. - V slovenskih časopisih vedno pogostejše najdem poročila o položaju slovenskega jezika v Sloveniji. Slovenski jezik naj bi bil v Sloveniji uradni jezik, a je večkrat zapostavljen v korist srbohrvaškega jezika. Ko sem na ljubljanskem letališču iskal informacije o odhodu JAT letala, mi je poslujoči uradnik odgovoril, da ne razume slovensko. Pograbila me je jeza, a sem se obvladal, vendar časa odhoda JATovega letala nisem zvedel.

Ali ni to tipično za nas Slovence, da se ne postavimo za svoje pravice, temveč ponižno trpimo krivice? Vlada v Beogradu se trudi, da bi iz vseh narodov Jugoslavije naredila enoten »jugoslovanski« narod z enim jezikom. Slišijo se

opombe, da v letu 2000 Ljubljana ne bo več slovenska.

Ko prebiram novice o zatiranju slovenskega jezika, premišlujem, ali ni naša dolžnost ta, da ohranjamo in varujemo slovenski jezik. Če je to res, kako opravljamo to nalogo?

Naša pesem med nami ohranja slovenski jezik. Zato pevski zbor Korotan prireja svoje koncerte. In kaj je lažje kot poslušati lepe slovenske pesmi? Tudi tako pomagamo z ohranjanjem našega materne- ga jezika.

Pevski zbor Korotan ima svoj letni koncert v soboto, 26. aprila 1986, v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Vabim vse: Pridite poslušat naše Korotance!

O.M.

Evharistični Kongres v Filadelfiji in Brezjanska Marija

SILVER SPRING, Md. — Gotovo so še močni spomini mogočnosti in mnogih lepot Evharističnega kongresa v Filadelfiji pred desetimi leti med tistimi, ki so bili navzoči pri slovesnostih. Slovenci, ki smo bili tam, smo ponesli s seboj še nekaj več: zaoblubo, ki naj bi vključila Slovence vsepovsod in ki nas vabi, da:

Vsako leto, na predvečer praznika Marije iz Brezij, ki varuje slovenski narod in slovenska izročila v svetu, to je 23. maja zvečer, bomo v svojih domovih prižgali sveče in preživeli večer v mislih na krščanska izročila, ki so stoletja vodila naš rod v domovini in oblikujejo danes nas v svetu in po nas narode, med katerimi živimo. Vabimo Slovence v domovini in vse rojake slovenskega izročila v svetu, da se nam pridružijo.

Slovensko časopisje je redno, četudi ne v celoti, vsako leto ob prazniku Brezjanske Marije 24. maja opominjalo na obljubo iz Filadelfije. Ne z velikimi črkami, a dosledno, še prav posebej ljubljanska *Družina*. Lemontska *Ave Maria* je letos že zgodaj napovedala skupno počestčenje Marije z Brezij v smislu naše zaoblube v Filadelfiji.

Skupno počestčenje Brezjanske Marije za njen praznik 24. maja, vsaj letos za 10. obletnico Evharističnega kongresa, je tudi posebnost, ki bi jo radi uresničili ali začeli. Prav letos je praznik Brezjanske Marije na soboto, 24. maja — nekoč celo dan, ko naj dobi povsod Božja Mati posebno čast (Marijine votivne maše).

Slovenci v Ameriki, čeprav ne živimo v zaokroženih nase- ljih, smo le v precejšnjem šte- vilu povezani v slovenska ob-

čestva, farne skupnosti, slo- venske organizacije ali samo prijateljske krožke. Zberimo se ta dan, 24. maja zvečer, in skupno praznujmo ali se poklonimo skupaj temu, kar imenujemo »slovenska kršćan- ska dediščina«.

Le-to je sedaj že pok. g. Prah na kratko opisal takole ob praznovanju prve obletnice posvetitve slovenske kapele: Dvanajst stoletij krščanstva, bogata kulturna dediščina, duh podjetnosti in veselje do dela, ki sta omogočila, da so naši ljudi v novi domovini ob- stali in si celo opomogli do zmernega blagostanja, na pr- vem mestu pa naša predanost in ljubezen do Marije in pa za- vest, da nas je njena priprošnja in njena pomoč vedno spre- mljala v preteklosti in nam bo zagotovila tako versko kot narodno bodočnost.

Naša spominska zborovanja

ohranjevalec vseh narodnih svetinj in duhovnega etosa. Ta perspektiva je veljavna danes ta dan prav tako, kot je bila pred 50 leti.

Marksizem ni tega mnenja. Sicer nosi v svojem emblemu **srp** in kladivo. Srp predstavlja poljedelca, a v praksi dosledno uničuje kmeta in njegovo domačijo, iz obojega hoče napraviti kmečkega proletarca brez trdne lastnine in brez korenin v zemlji, voljnega pokoriti se odlokom komunistične partije. Ker slovenski kmet takega gospodarskega in socialnega raz- voja ni bil voljan sprejeti in se je načrtom kolektivizma in soci- alizacije odločno uprl, se je partija odločila njegov odpor streči s silo. In smo bili pred desetletji priče usodnih zakonov in odločb, ki so kmečki stan pahnile prav na rob propada. Ni prostora na tem mestu naštevati razne ukrepe oblasti, ki so izpraznile kmečke hiše, mladino pognala v mesta in tovarne, na kmetijah pa pustile le stare ljudi, kar vodi v prepad. Ves ta revolucionarni preokret in gospodarsko-socialna preobrazba slovenskega naroda, ki je stanje kmečkega poklica pahnila od predvojnih 60 na sedanjih 9 odstotkov, je bil izvršen v komaj

(dalje na str. 4)

bodo verjetno najbolj uspešna, če bo vsaka skupina sledila svojemu lastnemu programu. Smo pa v Washingtonu osno- vali priložnostni odbor, ki ga sestavljajo nekdanji člani Od- bora za slovensko udeležbo na Evharističnem kongresu v Filadelfiji, Odbora za sloven- sko dediščino, in, kar mu je posebno dragocen doprinos, glavni duhovni vodja KSKJ, g. Yelenc.

Ta odbor bo imel na razpo- lago primeren program. Če ga katera skupina želi, naj se ne- mudoma obrni na:

Cyril J. Mejáč
9509 Hale Street
Silver Spring, MD 20910

Čeprav naš prvotni načrt, da bi imeli ta večer medsebojno vidno ali zvočno povezavo, ni uspel, bi vseeno želeli, da nas obvestite, v kakšni meri boste v okviru vaše skupino lahko pri tem podvzetju sodelovali. Hvala!

Za odbor: Cyril J. Mejáč

Dr. Marijan Erman umrl

CHICAGO, Ill. - Prehitro padajo naši slovenski možje v smrt. Močni kakor hrasti živi- jo in nenadoma jih ni več. Chi- cago tudi izgublja trde kore- nine.

Sredi zime, 12. januarja 1986, je srčna kap preko noči pokosila dr. Marijana Ermana v starosti 74 let. Zadnji večer se je še vesel poslavljaj od dru- žine sina Tonija in obljudljaj, da se vidi jo zopet drugi dan. Pa ta sin ga je drugi dan našel mrtvega v postelji.

Njegova nenadna smrt je bridko zadela njegove sloven- ske rojake in prijatelje v Chi- cagu. Visok in močan in vedno prijazen, ni nikoli kazal znake kakšne bolezni. Zadnja leta je bil redni obiskovalec cerkve sv. Štefana, katere bližnji so- sed je bil in od katere se ni hotel ločiti.

Dr. Marijan Erman je bil rojen v Ljubljani 1. julija 1911 kot pristen Ljubljančan. Nje- gov oče je bil višji računski inšpektor na banovini, mati pa iz ugledne družine na Gorenj- skem — in čudno: ta mati je komaj dobre pol leta pred njim umrla doma v visoki sta- rosti.

Pokojni dr. Marijan je z la- hkoto dovršil vse šolanje prav do univerze in dalje do dokto- rata iz prava. Služboval je nekaj časa kot odvetniški pri- pravnik v Kranju in nato v Ljubljani. Po dr. Mihi Kreku in g. Milošu Staretu je prevzel njihovo pisarno. Med vojno je sprejel službo v Vzajemni posojilnici in po letu 1945 — v tujino.

Iz taborišč v Vetrinju in v Judenburgu je l. 1951 prišel z družino v Chicago, kjer se je zaposlil in ostal za stalno. Tu- kaj je kmalu našel prijatelje; nikomur ni kazal svoje visoke izobrazbe, nikoli ni tožil, da mu je bila z odhodom iz domovine uničena njegova kariera. Do vseh sorojakov je bil zelo korekten in pripravljen

(Dalje na str. 3)

**Ha-Hec-Hi-
Ho-Humor!**

**Skuhaj
ali pogrel**

MECAN

ROJSTNI DAN

V nedeljo 30. marca sem obhajal svoj rojstni dan. Noben me ni spraševal, koliko sem star, in tudi če bi me, mu ne bi po pravici povedal, saj vendar nisem pod prisego. Rečem samo to, da je bilo zelo veliko sveč na BIRTHDAY CAKE. Toliko jih je bilo, da ko so zadnje prižigali, so prve že ugašale. Nekdo je pripomnil (za šalo, seveda!), da torte sploh ne bi bilo treba dajati v peč, ker bi se ob tolikih prižganih svečah kar sama spekla tam na mizi.

Ker smo se že prejšnji dan zmenili, da gremo vsi v cerkev ob pol sedmih zjutraj, sem se hitro napravil in začel odpirati voščilne karte. Na eni je pisalo, MAY YOU LIVE TO BE AS OLD AS YOUR JOKES! Torej tudi otroci mislijo, da je vse staro in prepisano; nič originalnega! Toda vseeno sem vse nasmešnil, saj so otroci zadnje čase še kar pridni. Nekako od takrat, ko sem jim povedal, da imam testament že narejen. »Vsi veste,« sem rekel, »da veliko ne bom zapustil in da se ne splača, da bi se delili, ko pa vas je toliko! Zato sem sklenil, da bo dobil vse tisti, kdor bo najbolj priden.«

Od tistega časa sem testament moral že večkrat popraviti, saj otroci kar tekmujejo med sabo, kdo bo bolj priden. Toda o tem nisem nameraval danes pisati!

Nikoli pa ne bom pozabil presenečenja, ki sem ga doživel, ko sem zjutraj stopil v cerkev. Ta je bila okrašena, kot že dolgo ne. S kora je odmevalo veličastno petje tridesetih pevcev, pred oltarjem pa danes kar trije duhovniki! Tudi ljudje je bilo vsaj dvakrat toliko, kot ob navadnih nedeljah, veliko iz drugih fara. Res je, da že mnogo let požrtvovalno pomagam v cerkvi, toda še zdaleč nisem pričakoval tolikšne pozornosti! Rad bi vsakemu posebej stisnil roko in se mu zahvalil za najlepši rojstni dan, kar sem jih sploh kdaj doživel! Prosil bi vas tudi, da molite zame, da se ob vsem tem ne bi prevzel in postal celo domišljav!

EDEN MANDELJ DRUGEMU: »Lepo se zadrži« Jutri naju namerava mladi zdravnik ven vzeti.

»Koliko časa pa že delaš tukaj?«

»Odkar mi je lastnik zagrozil, da me bo odslovil!«

Bolje če si tiho in bodo ljudje mislili, da si najbrže butec, kot pa da kakšno zineš in odstraniš vsak dvom.

Nič ni tako brez koristi kot izdrt zob!

»Why is that boat going so fast?«

»Looks like the man on the string is chasing him.«

Dva prijatelja sta prišla skupaj v Ameriko. Jože je odšel naprej v Chicago, Janez pa je ostal tukaj v Clevelandu. Ko si je Jože malo opomogel, se je odločil, da obišče Janeza v Clevelandu. Ko je privozil do North Olmsteda in videl tam napis, CLEVELAND LEFT, je rekel sam pri sebi: »Glej ga, zlomkal! Pa sem zastoj prevozil več kot 300 milj!« In je obrnil ter odpeljal nazaj v Chicago.

Naša obala je vsa v trobojnicah: Bele vile, plavo morje in rdeči tovariši.

Stara ženica komaj hodi in pred Tromostovjem v Ljubljani pade ter si precej opraska kolena. Miličnik ji pride pomagat nazaj na noge in ko vidi, da bo zdaj šlo, jo začne nagovarjati, naj se vpiše v Partijo.

»Kaj pa vendar mislite? Saj nisem padla na glavo!«

DOMOBRANSTVO IN POLITIKA

CLEVELAND, O. — V Ameriški Domovini od 18. marca 1986 je bil priobčen članek pod naslovom »40-letnica smrti generala Leona Rupnika«, podpisan Tabor, ZDSPB. Nikdo nima kaj prigovarjati, če se zvesti prijatelji generala Rupnika spominjajo obletnice njegove smrti in pri tem poveljujejo njegovo delo in zasluge za slovensko ljudstvo v Ljubljanski Pokrajini med zadnjo vojno. Toda ni pravično, niti zgodovinsko vzdržljivo, če istočasno delovanje drugih — v tem slučaju političnih predstavnikov — smešijo in obrekujejo, »da mu vsi skupaj niti do kolen ne dosežejo«. Ker članka ni podpisala gotova oseba, marveč Zveza Tabor, moremo smatrati, da je v tem članku izraženo uradno stališče Zveze Tabor.

Kdaj se bomo v emigraciji dokopali do spoznanja, da z zmerjanjem in neutemeljenimi očitki škodujemo sami sebi in objektivnosti našega pisanja o zgodovini dobe okupacije in komunistične revolucije v naši domovini. Izgleda, da so sedaj celo v domovini postali bolj samokritični glede zgodovinskih dejstev, kot zmoremo mi zunaj v svobodnem svetu.

Ne bi odgovarjal na gornja smešnja političnih predstavnikov, pa vidim, da Zveza Tabor še sedaj ne razume, da smo vsi najprej postali politična žrtev mednarodne politike. Vetrinjska tragedija in naše begunstvo je bila posledica političnega barantanja med velesilami, ne pa vojaškega poraza recimo domobrancev in drugih protikomunističnih sil v Sloveniji in Jugoslaviji.

Ko se je nagnila tehtnica mednarodnega priznanja na komunistično stran, so najprej na mesto naših političnih predstavnikov in zagovornikov v londonski jugoslovanski vladi prišli komunistični zastopniki — naši nasprotniki. Upoštevati pa moramo dejstvo, da se naši politični zastopniki pri zaveznikih niso mogli osloniti na domobranstvo, dasi so ga stalno pred zavezniki zagovarjali in so prav zaradi tega pri zaveznikih izgubili svoj vpliv in položaj v vladi. K temu razvoju so zelo pripomogli izrecni dogodki v Ljubljani in javni protizavezniški nastopi. Za

Dr. Marijan Erman umrl

(Nadaljevanje s str. 2)

jim vedno pomagati v potrebi. Pred leti je svojemu najbližjemu slovenskemu sosеду — osamljenemu — tik pred njegovo smrtjo pomagal doseči spravo z družino, uredil zadevo z njegovim denarjem in s testamentom ter ga spravil s Cerkvijo, da je mirno umrl.

Dr. Marijan Erman je bil človek, pri katerem ni njegova levica vedela, kaj dela desnica. Njegovim prijateljem bo ostal v najlepšem spominu. Za njim žaluje žalostna soproga Antonija-Renata in sinova Marjan in Toni z družinama.

Dragi g. Marijan, počivaj v miru!

Ana Gaber

končno odločitev pa tudi nikdar ni bilo merodajno priznanje Rupnika, odločilno je bilo samo priznanje Mihajlovič — Tito. Ko so zavezniki zavrgli Mihajloviča in priznali Tita, vsa protikomunistična fronta v vsej Jugoslaviji ni več imela izgledov za končno zmago. To so politična dejstva.

Sedaj pa nastaja vprašanje, kakšna je torej bila domobranska politika? Kakšne narodne politične cilje in načrte je imelo domobransko vodstvo?

Mirno morem trditi, da je vsaj 90% domobrancev verovalo in upalo v zmago zahodnih zaveznikov, toda na zunaj so predstavljale domobranstvo samo uradne izjave domobranskega vodstva. Vojaštvo vsake demokratične države je podrejeno civilni vladi, ki vzdržuje notranji red, v slučaju vojske pa vojaštvo ščiti narodne interese.

Od ustanovitve domobranstva do konca vojne domobransko vodstvo ni nikdar razglasilo slovenskih narodno-političnih ciljev, saj jih po svoji strukturi ni moglo in ni smelo. Lepo je geslo »Mati-Domovina-Bog«, ki ga hvalevredno še danes navajajo kot moto domobranstva, vendar se z njim ne moreš vsesti h konferenčni mizi mirovnih pogajanj.

Domobransko vodstvo je ponovno in ponovno javno pozivalo: »Politiki, roke proč od slovenskega domobranstva!« Upoštevati moramo situacijo in razumeti, da je domobransko vodstvo moralo zavzeti takšno stališče do politikov, za katere so vsi vedeli, da so zahodno usmerjeni in da imajo stike z zahodnimi zavezniki. Prva posledica pa je bila, da naši politični zastopniki pri zahodnih zaveznikih niso mogli domobranstva uporabljati kot politični adut v podporo skupni zavezniški stvari.

Kljub negativnemu stališču do politikov pa vseeno nikdo ne more verjeti, da je bilo domobransko vodstvo brez vsake politike, kajti borba proti komunizmu je že sama na sebi političnega značaja. Če gen. Rupnik sam ni imel političnih načrtov, njegova naj-

ožja okolica je gotovo imela svoje politične načrte.

Tudi general Rupnik je prevzel in opravljal predvsem politične funkcije. Po vrnitvi iz internacije 6. junija 1942 je prevzel županske posle mesta Ljubljana po odstavljem dotedanjem izvoljenem županu dr. Jure Adlešiču. Po predhodnih razgovorih v Celovcu 15. septembra 1943 — kakor gen. Rupnik sam navaja pri sodni razpravi — je bil 20. septembra 1943 imenovan za prezidenta Ljubljanske pokrajinske uprave. Obe funkciji sta bili izrazito politični, zato je general Roesener izrecno Rupniku prepovedal, da se vmešava v zadeve domobranstva.

Za poveljnika domobranstva so Nemci postavili polkovnika Franca Krenerja. Pozitivno vem, da so Nemci to mesto prej ponudili polkovniku Ivanu Prezlju (poznejši general Ivan Prezelj), ki pa je stavil pogoj, da sprejme, če bo domobranstvo mogel samostojno voditi, česar seveda Nemci niso hoteli sprejeti.

Kot predsednik Pokrajinske uprave je gen. Rupnik vseeno bil od domobrancev smatran kot vrhovni voditelj domobranstva, ni pa sam odločal o vojaških operacijah domobranskih edinic. Bolj vidna je postala njegova vloga, ko je bil imenovan za inšpektorja domobranstva.

Kaj pa politika?

Ni tukaj prostora za podrobno obravnavanje, koliko se je gen. Rupnik vdal prigovarjanju politikov, da je prevzel funkcijo predsednika Pokrajinske uprave. Splošno je znano, da gen. Rupnik nikoli ni kaj prida upošteval mnenje politikov.

Obe strani sta tistikrat predvidevali, da bo vsaka morala odigrati svojo vlogo. Na Rupnika je padla nevhvaležna vloga sodelovanja z okupatorjem, v kar so v Ljubljanski pokrajini bili prisiljeni zaradi grozovitih nasilstev komunističnih revolucionarjev, kar je dejansko bila tako imenovana Osvobodilna Fronta (OF), politiki pa naj vzdržujejo zvezo z jugoslovansko vlado v Londonu ter z Angleži in Amerikanci.

Prav v tej zadevi pa je kmalu prišlo navzkriž med domobranstvom in politiki (dalje na str. 4)

Slovenska folklorna skupina

KRES

Praznuje 32. obletnico z banketom in programom v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

— V soboto, 12. aprila, 1986 —

Banket ob 6. zvečer

Program ob 8. zvečer

ZA REZERVACIJO, POKLIČITE 692-1339.

DOMOBRANSTVO IN POLITIKA

(Nadaljevanje s str. 3)

branskim vodstvom oz. Rupnikom in politiki. Domobransko vodstvo je kaj kmalu začelo uveljavljati svojo politiko, zato so tudi začeli preganjati politike, ki so imeli drugačno politiko. Nikjer pa ni mogoče zaslediti in ne dokazati, da je bilo delovanje politikov usmerjeno proti domobrancem, dočim je marsikateri politik moral v ječo, v Dachau ali v ilegalo. Ko je poraz Nemcev postajal že neizbežen, je edino politično predstavništvo vseh slovenskih vodilnih strank 29. oktobra 1944 izdalo narodno-politično deklaracijo o Zedinjeni Sloveniji, ki je bila poslana jugoslovanski vladi v Londonu ter angleški in ameriški vladi.

Zmerjanje in negativno stališče do politikov je zlonamereno, krivično in izraža obenem veliko pristransko nevednost. Naj si ti ljudje vzamejo samo par dni časa in pojdejo na uredništvo Ameriške Domovine, kjer imajo lepo vezane vse letnike Ameriške Domovine. Skrbno naj preberejo letnike od leta 1941 do 1945. Tam bodo črno na belem lahko videli, kaj so politiki poročali v Ameriko o trpljenju naroda v domovini, o domobranstvu in komunistični Osvobodilni Fronti.

Niti enega poročila pa ne boste našli od vodstva domobranstva v zagovor proti divjim napadom tukajšnjih levičarjev, Louisa Adamiča itd. Samo politiki in izključno samo politiki so v svojih poročilih tukaj v Ameriki branili protikomunistično borbo in domobrancel.

Preberite in preštudirajte ta v Ameriški Domovini in tudi v angleških časopisih priobčena poročila in se vprašajte, kaj so pa »naši« za nas storili? Uvodni članki politika msgr. Franca Gabrovška so prepričevalno branili čast slovenske protikomunistične borbe. Dr. Miha Krek je prvi poslal telegram v Ameriko o vrnitvi domobran-

cev in prosil za takojšnjo pomoč, kar je bilo priobčeno v Ameriški Domovini kot prva vest o Vetrinjski tragediji.

Glede vrnitve domobrancev je sedaj že bilo objavljenih toliko uradnih zavezniških dokumentov, da postanejo očitki na takratno politično vodstvo že kar smešni. Končno je imel glavno besedo za domobrancel v Vetrinju gen. Franc Krener, ki je bil od začetka do konca poveljnik domobrancev. Sedaj, ko je vse znano, šele vemo, da je politično vodstvo imelo za rešitev domobrancev samo eno možnost in sicer, da odredi: Zatajite domobranstvo, odvrzite uniforme in se razbežite! Če bi pa to takrat takoj storili, bi jim isti ljudje zopet očitali, da so politiki zapravili domobranstvo.

V novejši knjigi »Zbornik dokumenta iz britanske arhive« daje Srb Staniša R. Vlahović dr. Miha Kreku priznanje, ki ga dr. Krek še ni dobil od Slovencev: »Neutrudljivo delo dr. Miha Kreka — Takoj moramo reči, da moramo vsi preživeli Srbi, Hrvati in Slovenci biti hvaležni dr. Kreku... Samo po njegovi zaslugi, po njegovem Memorandumu Foreign Office o predaji in masovnih pobojih je ostalo nekaj sledi v britanskem državnem arhivu, kar bo pomagalo raziskovalcem zgodovine, da bodo mogli dognati po lepo urejenih dokumentih tragične dogodke iz tiste dobe...« Potem je naveden podroben opis z navedbo dokumentov o dr. Krekovih intervencijah.

Po Vetrinjski tragediji so morali zopet politiki prevzeti nalogo, da omogočijo neko redno življenje beguncem, ki se niso več mogli vrniti domov. Ogromno, ogromno opravljenega dela. Zopet berite Ameriško Domovino iz dobe 1945-1950. Močni uvodni članki msgr. Gabrovška proti levičarski propagandi v obrambo beguncev, ustanovi-

tev Lige slovenskih kat. Amerikancev, potom katere smo vsi prišli v Ameriko, podpore študentom, zbiranje pomoči beguncem, emigracija v Argentino in vse druge države, vso to skrb in delo so opravljali politiki. Na dr. Krekovo intervencijo pri IRO glavnem uradu v Genevi je bilo domobranstvo izbrisano iz seznama kvizlinških organizacij.

In še to-le: Rupnikova žena Olga je preko politikov prosila papeža pomoči za rešitev svojega moža in za zeta dr. Stanjo Kocipra. Tudi dr. Kociper se je z lastnoročnim pismom politiku dr. Miha Kreku zahvalil za vse, »kar ste storili dobrega za našega očeta« in sam gen. Rupnik je malo pred izročitvijo prosil dr. Miha Kreka, da takoj vloži protest pri pristojni angleški komandi in prepreči izročitev komunistični Jugoslaviji. Isto prošnjo naj dr. Krek takoj dostavi kralju Petru II.

Ta prošnja je bila že prepoznana. »Politiki« so prej vse uredili za varno rešitev gen. Rupnika, dr. Krek v Rimu, drugi pozneje v Salernu s pomočjo poljske Andersove armade, Rupnik sam pa je odklonil. Šele ko je komunistični časopis *Borba* v Beogradu priobčil, da bo med drugimi vrnjen tudi gen. Rupnik, se je z drugimi obrnil za pomoč na dr. Kreka. Ali je do zadnjega upal, da ga ne bodo vrnili?

V javnem delovanju se vsak lahko zmoti. Saj sta se zmotila Churchill in Roosevelt. Nikdo pa ne more očitati, da so naši politiki delovali zlonamereno v škodo naroda. Propadlo je vse, kar so politiki imeli v načrtu, propadlo je vse, kar je gen. Rupnik imel v načrtu. Delovanje politikov ni v ničemer vplivalo na končno usodo gen. Rupnika. Oboji so postali žrtev svetovne politike ob zaključku druge svetovne vojne. Zakaj se potem še kar naprej sedaj prepiramo? Po vrnitvi domobrancev so komunisti ugrabljali vodilne politike — Šmajd, Martelanc, Stare (jim je ušel).

O, ta presneta politika! A po vojski je bila možna borba proti komunističnemu režimu v Jugoslaviji samo na političnem polju. Ne bodite torej načelno proti vsaki politiki! Če niste zadovoljni s politiko gotove politične struje, začnite s svojo in povejte svoje politične načrte in cilje. Kdo vam naj sledi, če sami ne veste, kaj hočete!

Čas je že, da ustvarimo med nami takšne demokratične odnose, da bomo mogli kljub različnim političnim naziranjem složno delovati za skupne narodne interese.

Jože Melaher

Biti Slovenec v celoti

TRST, It. — Vsakikrat, ko obiščem Ljubljano, se naužijem neke posebne atmosfere, ki mi drugod ni dana. Mogoče je v njej nekaj odbleska mojih študentskih let in svežine mladosti, ki nas je takrat bolj navduševala mladosti, ki nas je takrat bolj navduševala nad življenjem kot danes, mogoče se iz tistega okolja živo modelirajo spomini ... Vendar mislim, da je tista enkratnost, ki mi jo nudi to mesto, predvsem v tem, da mi je domače, domače v prvi vrsti po jeziku.

Hodiš po ulicah in povsod ti pretežno zveni slovenska beseda, hodiš po ulicah in nikjer ne zalotiš na sebi prodirnega pogleda mimoidočih, ki so zaslišali tvoj govor. Brez kakršnih koli občutkov krivde in kompleksov manjvrednosti zaživiš s svojo besedo na ulici, v prodajalni, v gostilni. To je tista enkratnost, ki je ne bom mogla nikoli začutiti pri nas, kljub vsem parolam o najbolj zaščiteni manjšini v Evropi.

Nasprotno pa rodni Trst vzbuja v meni vedno globlji občutek nezaupanja, celo sovražnosti, tako da se skoraj ozrem zaskrbljeno okoli sebe, preden kaj glasneje povem v jeziku manjšine. In kaj naj rečem o naši razvadi, da v trgovinah sprašujemo vse v italijanščini, če že nismo stoodstotno prepričani, da so lastniki Slovenci. Ali kakšna naj bo ugotovitev o slovenskem lastniku, ki je tak le pri poslu, že pri odštevanju ostanka denarja pa ti žlobudra v italijanščini, ker mu je tako lažje.

Nikoli tudi ne moreš pozabiti globokega občutka nelagodnosti, ki te je zajel, ko si se s svojim jugoslovanskim znanjem poslovno srečal v popolnoma slovenski, še celo vodilni in reprezentativni ustanovi, tam pa so se uslužbenci vsi lepo po vrsti pogovarjali med sabo v italijanski tržaščini. Porodi se ti dvom, če se nekaj podobnega morda ne dogaja tudi v pisarnah naših javnih sredstev obveščanja, kar bi razumljivo pojansilo izvor spakdrane slovenščine, ki jo vedno pogosteje preberemo v časopisu ali poslušamo po radiu. To ni slovenščina, za katero bi pač ugotovili narečni vpliv, pač pa je nekaj novega, kar je ušlo z vajeti in ima v sebi nešteto tujkov, ki se niti za lasek niso obrusili ob slovenski podlagi.

Na takšen in na še mnogo drugih podobnih načinov si sami rešujemo problem, ki je

zopet vzbudil veliko zgago v tržaški italijanski javnosti z italijanskim dnevnim tiskom na čelu. Če bomo Slovenci preživljali čedalje lagodnejše dneve, brez čuječnosti, ki bi nam bila potrebna, in če bodo italijanski zakonodajni organi tako pedantni pri svojem delu, kakor se kažejo le v primeru zakona, ki naj bi obravnaval Slovence, potem bo v doglednem času njihovo in naše delo končano. Problem se bo verjetno kmalu izpel, ali vsaj ne bo več življenjsko občuten. Morebiti ga bosta umetno napihovali le še folklor in politika.

V folkloro že skoraj vsako leto prestopa tudi skrb za vpise v slovensko šolo. Zopet bo tu konec šolskega leta in zopet bomo iskali čudežno piščal, ki naj bi privabila v našo, slovensko šolo otroke iz mešanih zakonov. In pri tem iskanju načina bomo zadeli ob celo vrsto »non-kompetenc«, ob celo vrsto dejanj, ki bi jih morali izvesti, pa jih ta ali oni iz šolskega ambienta ni dolžan storiti.

Tako je kot v trgovini — če ni konkurence, je trgovec gospodar; ko pa mu sosedova podjetnost začenja siliti za nohte, potem mora paziti na kakovost in ceno svojih prodajnih artiklov. Še celo več, nuditi mora storitve, ki bi sicer ne bile v njegovi kompetenci, pa jih drugi trgovec nima in se mu zato izplačajo.

Morda se bomo tudi v svoji slovenski ekskluzivnosti kmalu dokopali do misli, da nam je potrebna kakovost. Morebiti bomo tedaj izhajali iz kakovosti jezika zato, da bi se v zavesti svoje svojskosti odreševali in ohranjevali tudi moralno. Morebiti bi tako postali zavestno Slovenci v službi kot v prostem času. Le tako si lahko pričaramo v bodočnost utvarni kanček upanja, da se bo komu, ki je sedaj le na pol Slovenec za naprej zazdelo, da je le vredno biti Slovenec v celoti.

Ne zato, ker bi to nosilo boljši ekonomski položaj, ne ker bi pomenilo večji prestiž, tudi ne zato, ker bi točno določene strukture pomagale, da si Slovenec, pač pa zato, ker je po vseh doživetjih, ki si jih bil deležen, biti Slovenec zate nekaj nenadomestljivega, kar moraš gojiti...

Jelka Cvelbar
(Mladika, 2-3, 1986)

Kmet v današnji Sloveniji

(Nadaljevanje s str. 2)

par letih, torej proces dolgotrajnega naravnega razvoja, ki bi zahteval desetletja za neškodljivo preobrazbo sociološke narodove strukture v zdravo ravnovesje med hitro rastočo industrializacijo in modro zaščito nazadujočega kmečkega življa, je bil nasilno izveden tako rekoč čez noč. To-pa iz povsem političnih razlogov.

Narod v domovini posledice drago plačuje. Celo režim že priznava neugodne rezultate na gospodarskem področju, kjer mora drago plačevati kmetijske pridelke uvožene iz tujine, ki bi jih bilo s pametno politiko do kmeta in kmečke zemlje prav lahko pridelati doma. Pa so najboljšo orno zemljo dovolili ali celo ponujali zazidati, drugod pa ostaja neobdelana, ker ni več pridnih rok in potrebnih sredstev za obdelavo. Toda to ni edini piškavi sad smrtne greha nad kmetom, ki ga ni lahko popraviti — če ga je sploh še mogoče. Z gledišča narodove bodočnosti je važnejša psihološka, sociološka in duhovna zguba, ki jo je narod utrpel in jo mora prenašati zaradi strukturne prekucije čez noč.

Le odprite katero koli znanstveno razpravo o notranji zgradbi naroda in boste našli, da vsak moder raziskovalec priznava, da je kmet podlaga in temelj v zgradbi vsakega zdravega naroda, kjer so varno spravljene vse fizične in duhovne prvine za njegovo rast in razvoj. Tam je zakladnica kulturnih in verskih vrednot, ki jih drugje ni mogoče nadomestiti. Kdo bo to zgubo na Slovenskem kdaj mogel popraviti?

V tem vprašanju leži tragika slovenske prihodnosti.

L. P.

“SLOVENIA RADIO PROGRAM”

HEARD COAST TO COAST
6 to 7 on Saturday evening E.S.T.
on N.B.N. Cable TV systems.

PAUL M. LAVRISHA
1004 Dillewood Rd.
Cleveland, Ohio 44119

NEW YORK, N.Y.:

Z Velikočnočno smo stopili v letošnjo pomlad...

in ravno vsled tega menda je bilo toliko in takšnega veličastja v našem počutju in doživljanju. Zares zgodnja je bila naša letošnja Velika noč. Judje imajo letos svoj »pass-over« šele skoraj ob koncu aprila in pravoslavni bodo Gospodovo vstajenje proslavljali šele 4. maja. Seveda, tako bi bilo tudi pri nas, če bi ostali pri starem koledarju, ker pa smo prešli na Gregorijanskega, smo letos občutili zares telesni in duševni preporod.

Ravno na veliki četrtek sem prejel od mlade znanke iz Slovenskega, katero sem spoznal ob lanskem obisku, velikočnočni pozdrav, poln plemenitega duha in globoke vernosti. Na drugem mestu pa mi je zapisala: »Tone, pa pomlad se že znova spet poraja, in v pomladi se tudi mi pomladimo...«

Tako mi je znanka, prijetna in dobrosrčna Marta dala uvodno misel mojemu današnjemu farno-srenjskemu kroničnemu zapisu. Sicer sem že v zadnjem zapisal, da bo prihodnje veselejše, ker bomo doživljali: tiho, cvetno in vstajenjsko nedeljo. In zares, vse tri so bile lepe pri slovenskem sv. Cirilu na Osmi v New Yorku.

Tiha nedelja je bila letos zadnja zimska, hkrati pa tudi tretja mesečna nedelja, ko imamo na Osmi sedmo letno »prosvetno« uro po deseti maši. Vsled tega je udeležba neobičajna. To pomeni, neprijetna večja, kot na druge nedelje, ki niso praznične. Tako je bila naša cerkva pri deseti maši kar čedno zasedena in dvorana pozneje pa skorajda čisto polna. Kakšen je bil program, je bilo že objavljeno, in zato ne bom ponavljal.

Zunaj je bila zadnja zimska

nedelja, ki ni poznala mrzlobe v ozračju. Tako meščani ter okoličani nismo nikjer več zazrli zimske beline. Celo sončna je bila. V bloku sem opazoval redko grmičje, ki je s svojim popjem dopovedovalo, da gre zima zares k svojemu kraju, in da se že novo življenje poraja.

Babnikovi so na to nedeljo še iskali vrbovja z mačičami in zelenje, potrebno za izdelavo slovenskih velikonočnih butaric na tujem — na Ameriškem. Pripravijo jih za vse nas, kar precej čez sto so jih letos naredili. Vse v čast Gospodovega pohoda v Jeruzalem, koder so danes vprav kristjani v največji manjšini. V Gospodovih časih pa so dali Kristusa križati. Tako smo mi dobili vero odrešenja, Cerkev pa veličastje svojega bogoslužja. Naš narod pa je toliko stoletij pozneje vse to po svoje predelal v čudovite narodne navade in običaje. In če se teh še držimo, se z njimi — kot s svojo vero in upanjem — tudi ohranjamo in vsako leto pomlajamo.

Je že nekaj let, o kar že četrto stoletje in čez, ko se na to nedeljo slovenska cerkva sv. Cirila zares čisto napolni. Še zmerom imamo na to nedeljo čedno skupino lepih narodnih noš. In letos jih je pomladno sonce radostno obsijalo, saj je bila letošnja Cvetna hkrati tudi prva pomladanska nedelja. Veličastje v naravi, veličastje v naši mali cerkvi s polno zasedbo, vsled tega še radost v nas vseh, ki se je odražala tudi v župnikovi duši, kar smo vsi občutili, in pri pevcih na koru.

Tokrat je ga. Marjanca Kalanova pela solo pri pesmi tako občuteno in doživeto, da si se sam znašel v podoživljanju vsega pod njimi tam v sveti

deželi, kjer je trpljenju bilo odločeno, da porodi novo življenje, novo radost in novo upanje v novi veri...

Koncem tedna smo imeli obred velikega četrta. Udeležba je bila pičla, vendar petje je bilo dobro, ker je vodil Jerry Zupan, kot vse te praznične dneve od Cvetne do Vstajenjske.

Na veliki petek je bila udeležba za naše razmere presejnetljivo lepa. Petje dobro in ob obredu odkrivanja križa je župniku, očetu Robertu strokovno in lepo odpevala ga. dr. Dominika Lango; bila je tudi vodeči glas na koru na Veliko soboto in Vstajenjsko.

Seveda na Veliko soboto smo imeli najprej blagoslovitev velikonočnih jedil ob pol štirih popoldne v Ridgewoodu v Liginih prostorih, katere za to priliko zmerom počedijo in pripravijo: Frances in Matija Krkovič, Frances Correll in Tone Osovnik, ki napravi tudi kmečke čebulnaste pirhe za vsakega, ki pride k temu žegnu. Tudi to je nekaj iz naše narodno-verske tradicije, kar je treba ohranjevati in prenašati iz rodu v rod. Vendar tudi tu se opaža vpliv okolja in časa, čemur naši ljudje podlegajo. Navduši te košara, ki je z vso skrbnostjo pripravljena, ker tudi v tem je del svetosti obreda, ki se izvrši v privatnih prostorih, namesto v cerkvi. Seveda pa je pri vstajenjski maši župnik spet blagoslovil jedila za tiste, ki k popoldanski niso prišli.

Pri tej maši in obredih je bila udeležba lepa, vendar se od leta do leta manjša za nekaj duš. Prav tako na Vstajenjsko nedeljo, čeprav je bila cerkva sv. Cirila zasedena. Nas ni v ozadju bilo, kot še pred dvema letoma. In župnik p. Robert, ker je v velikem tednu obiskoval naše stare in skorajda na smrt bolne Josie Grašek, Jožeta Kluna ter Vilka Čecha, tudi v pridigi lepo opozoril na Vstajenje in prirodno pomlad ter dejal: »Pomisli tudi na to, da te drugo leto ali čez dve ne bo več tu med nami...«

Moj pogled po naši cerkvi se je usmeril v to že na Cvetno, ko sem ugotovil, da so med nami samo štirje iz starejšega rodu, prišlekov pred drugo svetovno vojno, na veliki četrtek nobenega, na veliki petek dva, na veliko soboto trije, na Vstajenjsko nedeljo pa samo eden in sicer Matija Curel. Žalost je stisnila mojo dušo, kot druga ugotovitev, da so na Cvetno in Vstajenjsko nedeljo napolnili našo slovensko cerkvico, ko so se letos delili zares lepi narodni pirhi, pripadniki nove generacije prišlekov po drugi svetovni vojni. Veliko je bilo mladih, ki precej poredko pridejo med nas. In če bi pogostejše prihajali, kakšna bi bila naša podoba in kakšna moja kronika?!

Na to je treb pomisliti vprav zdaj, ko se je dr. Silvester Lango zavzel za idejo, kot takrat

Primož Trubar — Oče slovenske knjige, ob 400-letnici smrti

TRST, lt. — Medtem ko se ljubljanska televizija pripravlja na praznovanje 400-letnice Trubarjeve smrti s snemanjem triptiha o njegovem življenju, medtem ko na Raščici na Dolenjskem v isti namen obnavljajo njegovo rojstno hišo, da bi iz nje nastal zgleden spomenik, in medtem ko celo v Derendingenu v Nemčiji, kraju Trubarjeve smrti, pripravljata tamkajšnje cerkveno združenje spominsko ploščo v počastitev štiristote obletnice smrti, se tudi mi čutimo dolžne, da se, seveda v skromnejši obliki, spomnimo tega velikega duha naše zgodovine.

O svojem rojstvu piše Trubar v zadnjem delu Novega testamenta leta 1577 takole: *Nach dem ich in Lands Crein auff der Rastzhitz, den Freyherren zu Aurspurgh gehörig, nach Christi geburt im 1508. jar bin geboren*. Rodil se je mlinarju Mihi Trobarju, ki je bil tudi za cerkvenega ključarja pri šentjernejski podružnici. Deček je že zgodaj moral pokazati svojo nadarjenost, da so ga starši pri dvanajstih letih že poslali na Reko v šolo. V Trstu se je Trubar srečal s takratnim škofom Bonomom.

Prav srečanje z Bonomom je bilo za Trubarja odločilne važnosti, saj je preko njega spoznal spise Erazma Rotterdamskega. Med drugimi trditvami, ki jih je Rotterdamski zapisal v svoje Parafraze, je tudi ta, da naj vsak »govori in bere evangelij v tistem jeziku, s katerim se je rodil in ga razume«. V Trstu je Trubar izvedel marsikaj tudi o napredovanju reformacije na Nemškem.

Jeseni leta 1527 je Primož odšel na Dunaj, že leta 1530 pa je postal vikar v Laškem. V teh letih je tudi že pridigal v Ljubljani, leta 1540 pa je moral zbežati v Trst. Čez dve leti je postal ljubljanski kanonik. 1548. je zbežal na Nemško, kjer je pridigal v Rothenburgu in Kemptenu. Prav tega leta je vstopil v organizirano luteransko cerkev.

Dotlej se je njegova reformatorska vnema gibala v omejenem obsegu: prizadeval si je, da bi v okviru stare cerkve odpravil njene napake in razvade. Ob Erazmovih Parafrazah pa se mu je vsadila v srce tudi želja, da bi se Sveto pismo prevedlo slovenščino.

Leta 1561 se je vrnil v Ljubljano kot superintendent, leta 1565 pa je spet moral v izgnan-

za obnovo cerkvene dvorane, da je življenjsko nujno priti do nekega poletnega prostora, kjer se bomo na svojem lahko po svoje sprostil, se utrjevali in medseboj povezavali. Mladi bodo imeli največ koristi od tega, starejši pa zadoščenje, da bodo mladi mogoče le držali naprej, ko nas več ne bo.

Naslednja naša preizkušnja, zlasti za mlajši rod, bo v soboto, 10. maja, ko bo naš letošnji farni dan.

Tone Osovnik

stvo. Vmes je bil v Urachu, kjer so ustanovili biblijski zavod za izdajo slovenskih in hrvaških luteranskih knjig. Do smrti (1586) je živel kot pastor v Derendingenu.

Od leta 1550, ko je izdal svoj Catechismus in Abecedarium, do leta 1582, ko je z Novim testamentom zaključil svoj prevajalski in ustvarjalni opus, je v slovenščini objavil 22 knjig. Sad njegovega dela je celoten prevod Nove zaveze, Davidovi psalmi iz Stare zaveze, vrsta katekizmov ter nekaj izvirnih in nekaj prevedenih tekstov v vezani besedi.

Iz kratkega pregleda njegovega življenja in dela nam je mogoče lažje razumeti, kako je moral Trubar ljubiti slovenski jezik, da mu je posvetil življenje in da se je zaradi spornosti svojih idej z vladajočo ideologijo umaknil v svoj »nikdirdom«, kakor je sam imenoval tujino, da je lahko nemoteno nadaljeval s svojim delom.

Trmoglavost se je držal ideje, da je slovenski jezik enakovreden ostalim in da ga je torej možno uporabljati tudi v knjižni obliki. O težavah, na katere je naletel pri praktični ureditvi želje in načrtov pa pravi takole: Le-tu pisane inu tolmačavane, kir nemamo pred sabo obeniga navuka oli eksplempla, zdaj neprvu težku stoji.

Kako prenesti v konkretni jezik takratnega slovenskega kmeta abstrakcijo in simbolično verskih tekstov? Kje najti ustrezne besede, s katerim črkopisom to zapisovati? Vseh teh problemov se moramo zavedati, ko spoznavamo njegovo delo, ki ga prenekateri ocenjujejo za nedosledno. Neugnana vitalnost, ki je Raščičana prevevala do smrti, pa mu je omogočila, da je vsem težavam navkljub ustvaril to, čemur danes pravimo začetek slovenske književne dobe.

Leta 1557 se je na Slovence obrnil s temi besedami: Ljubi krščanski gospodje in bratje! Bog ve, da sem že v tistem času, ko sem še pri vas pridigal v slovenskem jeziku iz latinskih in nemških knjig, često vzdihnil in vzkliknil k Bogu, naj se zaradi posvečenja svojega imena in razširitve svojega kraljestva milostno ozre tudi na naše ubogo, preprosto, dobrosrčno slovensko ljudstvo, naj mu prizanese in ga obdari z veliko milostjo in darom, da bi se tudi njegov jezik pisal in bral, kakor jezik drugih narodov, ter da bi se sv. pismo in druge dobre krščanske knjige prav prevedle in natisnile v slovenskem in hrvaškem jeziku.

To je torej bila srčna želja, kateri je stregel do svoje smrti in ki je za Slovence res pomnila začetek kulturnega razvoja. Žal je protireformacija kaj kmalu nastopila proti knjigam, ki so bile sad truda večjega števila slovenskih reforma-

(dalje na str. 6)

Dragi rojaki, potujete v Evropo?

Na pragu domovine, v središču stare Gorice na lepem drevoredu Corso Italija, vas pričakujemo v PALACE HOTELU, najboljšem hotelu v mestu: 75 sob s kopalnico, telefonom, radijskim sprejemnikom, barvno televizijo, mini-barom, klimatizacijo. Najmodernejši komfort po zelo ugodnih cenah: enoposteljna soba \$28.00, dvoposteljna soba \$39.00. Cenjenim gostom so na razpolago hale, konferenčna dvorana, parkirni prostor in hotelska restavracija včasno ločenem poslovanju. V PALACE HOTELU bo poskrbljeno za vaš čimprijetnejše počutje, dobrodošlico pa vam bo osebno izrekel rojak Vinko LEVSTIK:

DOBRODOŠLI!

PH-PALACE HOTEL, Corso Italiana 63
34 170 Gorizia-Gorica, Italy; Tel.: 0481-82166; Telex 461154 PAL GO I

KOLEDAR PRIREDITEV

APRIL

12. — Plesna skupina Kres priredi večer slovenskih narodnih in umetnih plesov v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.
12. — Pevski zbor Jadran priredi večerjo s koncertom in plesom v SDD na Waterloo Rd.
20. — Šentklerski klub upokojencev priredi kosilo v spodnji dvorani SND na St. Clairju. Serviranje od 1.30 do 3.30 pop. Zabava do 5. pop.
26. — Pevski zbor Korotan priredi pomladanski koncert v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Igra Alpski sekstet.

MAJ

10. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi materinsko proslavo v farni dvorani. Pričetek ob 7. uri zvečer.
11. — Slovenska šola pri Mariji Vnebovzeti priredi materinsko proslavo ob 3. uri pop. v šolski dvorani.
25. — Društvo SPB Cleveland priredi slovenski spominski dan žrtve med okupacijo in revolucijo, s sv. mašo ob 11.30 pri Lurški votlini na Chardon Rd.
26. — S.K.D. Triglav, Milwaukee priredi Spominski dan slovesnost v parku.

JUNIJ

1. — Otvoritev Slovenske pristave za leto 1986.
14. in 15. — Tabor, DSPB Cleveland poda spominsko proslavo na Orlovem vrhu Slov. pristave za vse slovenske domobrance in vse žrtve komunistične revolucije ter obhaja 40-letnico umora gen. Leona Rupnika.
15. — S.K.D. Triglav, Milwaukee priredi prvi piknik. Začetek ob 11. s sv. mašo pri kapeli v Parku Triglava.
22. — Slov. šola pri Mariji Vnebovzeti priredi piknik na Slovenski pristavi.

JULIJ

5. — Dramsko društvo Lilija priredi predstavo »Pri belem konjičku« na prostem na Slovenski pristavi, v proslavo 25-letnice SP. V slučaju slabega vremena, bo prireditev prestavljena na 12. julija zv.
6. — Misijonska Znamkarska Akcija priredi piknik na Slovenski pristavi.

27. — MZA krožek v Milwaukee priredi Misijonski piknik s sv. mašo ob 11. Kosilo, igre in srečolov.

AVGUST

9. — Balincarski krožek Slovenske pristave priredi družabni piknik na SP.
10. — S.K.D. Triglav, Milwaukee priredi drugi piknik. Sv. maša ob 11., sledita kosilo in ples. Igra Amonov orkester.
24. — Slovenski dan na Slovenski pristavi, v proslavo 25-letnice SP. Sodelujejo slovenska kulturna društva v Clevelandu.

SEPTEMBER

13. — Fantje na vasi priredijo koncert v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Po koncertu ples. Igra Alpski sekstet.
14. — Vinska trgateg na Slovenski pristavi.
21. — Društvo SPD Cleveland priredi romanje v Frank, Ohio.
28. — Oltarno društvo pri Sv. Vidu priredi kosilo v avditoriju.
28. — S.K.D. Triglav, Milwaukee priredi Vinsko trgateg. Kosilo opoldne, sledi veselica.

OKTOBER

18. — Tabor, DSPB Cleveland priredi svoj jesenski družabni večer v Slov. domu na Holmes Ave. Igrajo Veseli Slovenci.
18. — Glasbena Matica poda večerjo, koncert in ples v SND na St. Clair Ave. Igra Don Slogar orkester.
26. — Slomškov krožek priredi kosilo v dvorani pri Sv. Vidu. Serviranje od 11.30 do 1.30 pop.
26. — Občni zbor Slovenske pristave.

NOVEMBER

8. — Belokranjski klub priredi martinovanje v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Igra orkester Veseli Slovenci.
9. — Pevski zbor Jadran priredi koncert z večerjo in plesom v SDD na Waterloo Rd.
15. — Štajerski klub priredi martinovanje v dvorani pri Sv. Vidu. Igrajo Veseli Slovenci.

— 1987 —

JANUAR

31. — Tradicionalna »Pri-stavsko noč« v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

Kongres Zveze sindikatov Slovenije Miha Ravnik novi predsednik

LJUBLJANA — Dne 22. marca je končal delo 11. kongres Zveze sindikatov Slovenije, ki je trajal dva dni, potekel v prostorih Cankarjevega doma, udeležil pa se ga je 613 delegatov in več kot 360 gostov. Uvodni referat je podal dosedanji predsednik Marjan Orožen, izkušen politik, ki pa ni bil ponovno izvoljen na to mesto, tudi ne v predsedstvo republiškega odbora ali v odbor sam, pač pa je bil imenovan za enega med 16 slovenskimi delegati, ki so postali člani sveta Zveze sindikatov Jugoslavije.

Govori nekaterih delegatov so bili precej kritični, vendar so bili tudi vsi politično sprejemljivi za vladajoči razred. Tako so delegati in tudi kongres v sklepnih dokumentih zahtevali, da bi v prihodnje lahko delali v ustrežnejših in predvsem enakopravnejših pogojih gospodarjenja v vseh delih združenega dela. Manj vmešavanja države, manj slabo premišljenih odločitev in več možnosti za zaposlovanje mladih strokovnjakov. Predvsem pa dejansko uresničevanje ustavne vloge delavcev — torej več tako imenovanega »samoupravljanja«, pri katerem naj bi dobila delavčeva beseda več veljave.

Nekateri delegati so zahtevali močnejše zavzemanje sindikata za interese delavcev, pri tem tudi gmotnih, nihče pa ni šel tako daleč, da bi predlagal štrajk kot učinkovito sredstvo, predlagal torej, da bi bil sindikat res sindikat in ne le slepo orožje v rokah vladajočega oblastnega sloja. Vsekakor ne bi smeli nikoli in nikjer dovoliti, da bi »osebni interesi« zavladovali nad skupnimi interesi celotne družbe, so dejali delegati drug za drugim. Nihče ni torej predlagal, da bi slovenski sindikati kdaj postali to, kar je na Poljskem postalo delavsko gibanje Solidarnost, ki je izviralo iz samega delavskega razreda.

Na kongresu so izbrali za novega predsednika Zveze sindikatov 47-letnega Miha Ravnika. Ravnik spada v tisti krog visokih partijskih funkcionarjev iz povojne dobe, ki zasedajo sedaj nekatera najbolj odgovorna partijska in družbena mesta. Ravnik je bil rojen 27. septembra 1938 in je absolvent visoke ekonomske-komercialne šole v Mariboru. Zaposlil se je v tovarni pohištva Meblo v Novi Gorici, kjer je stalno napredoval in končno

postal glavni direktor. Med drugim je že bil poslanec slovenske skupščine in član centralnega komiteja zveze komunistov Jugoslavije. Trenutno služi kot sekretar predsedstva centralnega komiteja slovenske komunistične partije, torej izkušen partijec.

Novi sekretar republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije je 53-letni Franc Hribar, po poklicu strojni tehnik. Ta se je po šolanju zaposlil v podjetju Ljubljana-transport ter je že več let aktiven v raznih funkcijah pri Zvezi sindikatov.

Največ zanimanje za angleščino

LJUBLJANA — Srednješolci v Sloveniji se še vedno

PRIMOŽ TRUBAR

(Nadaljevanje s str. 5)

torjev in s tem dejanjem za nekaj časa spet zatemnila kulturno obzorje slovenskega ljudstva. Kontinuiteta je bila pretrgana, ostajalo pa je dejstvo in spoznanje, da se lahko tudi v slovenskem jeziku piše in čita.

Danes, ko imamo za sabo že skoraj 450 let slovenske knjige, in ko se ta vse bujneje in množično razširja, pa ostajajo pri nas še vedno odprti »nekateri« problemi v zvezi z rabo in pisanjem slovenskega jezika. Upiramo se in vztrajamo za uveljavitev idej, ki nekaterim še vedno ostajajo tuje. Nekaj nas žene naprej, da ne omagamo. In vendar, ali je v nas samih res toliko pozitivne energije, da bomo načrtovano tudi izpeljali? Nam bosta Trubarjev duh in poznavanje težavnih okoliščin, v katerih je bil sam prisiljen delovati, mogoče pri tem kaj pomagala?

M. R.

(Mladika, 2-3, 1986)

med vsemi tujimi jeziki zanimajo za angleščino. Na nedavnem tekmovanju, ko se je več kot 450 učencev slovenskih šol preskušalo svoje znanje v tujih jezikih, jih je kar 239 tekmovalo v angleščini. Nekaj več od prejšnjih let se je prijavilo za tekmovanje v nemščini, francoščina je obdržala tretje mesto, najmanj zanimanja pa je bilo za španščino (10 tekmovalcev), porazno pa za ruščino (le 6 tekmovalcev) in latinščino (prav tako 6 tekmovalcev).

Zanimivi podatki o preskrbi Ljubljane

LJUBLJANA — Člani koordinacijskega odbora svetov potrošnikov pri ljubljanskem komiteju frontne socialistične zveze so ugotovili, da je bila preskrba Ljubljane lani sicer zadovoljiva in brez večjih motenj. Tudi za letošnje leto ne pričakujejo posebnih težav oz. motenj.

Težavne gospodarske razmere, ki prizadenejo Ljubljano kot druge Slovence zadnja leta, so pa povzročile precejšnjo spremembo strukture porabe med občani. Tako je lani močno padla prodaja južnega sadja, konzerviranega sadja, dražjih vrst sira, svežega mesa in suhomesnatih izdelkov. Precej pa se je povečala poraba kruha, svežih rib in mleka.

Letos se utegnejo pojaviti težave le v preskrbi z mesom, ker je precej nejasnosti glede prodajnih cen. Razmere se zaostrujejo tudi pri mleku, ker imajo v ljubljanskih mlekarinah velike težave z embalažo.

**Rojaki! Priporočajte
Ameriško Domovino
svojim slovenskim
prijateljem in znancem!**

UP TO DATE: JOSEF'S
Elegance
New Look's 85

We Listen

**5235 Wilson Mills Road
Richmond Hts. Ohio 44143
461-8544 461-8545**

Anton M. Lavrish

ATTORNEY-AT-LAW
(Odvetnik)

Complete Legal Services
Income Tax-Notary Public

**18975 Villaview Road
at Neff
692-1172**

Grdina Pogrebni Zavod

17010 Lake Shore Blvd. 531-6300

1053 E. 62. cesta 431-2088

— V družinski lasti že 82 let. —

– TEČI ZA ŽIVLJENJE –

Doslej napopolnejša študija dokazuje,
da rekreacija podaljšuje življenje

(po reviji Time)

John Bethell, star 53 let, preživi kot urednik Harvardskega časopisa veliko delovnega časa pred monitorjem računalnika. Ni bil posebno aktiven, dokler se ni, okoli štirideskega leta odločil »storiti nekaj za svoje zdravje, če že ni bilo prepozno«. Zdaj preskakuje dve ali tri stopnice hkrati, smuča kadar le more in preteče kakih 40 kilometrov na teden, pri čemer pogosto preteče osem zadnjih kilometrov od bostonske severne postaje do urada v bližini Harvard Square. Ob vikendih tekmuje na deseterkilometrskih progah in je praviloma med najboljšimi v svoji starostni skupini. »To spodbuja moje samospoštovanje«, pravi Bethell, ki ohranja nekdanjo vitko linijo. Še bolj je zadovoljen s tem, da se počuti bolj zdravega, kot je bil v svojih tridesetih letih.

Najbrž ima prav, če upošteva-
mo izide kontinuirane študije
okoli 17 tisoč harvardskih
diplomirancev. Poročilo o štu-
diji, ki ga je nedavno objavila
Novoangleška medicinska
revija (New England Journal
of Medicine) znanstveno do-
kazuje tisto, kar so navdušenci
za zdravo življenje vedno trdi-
li: redno telesno vežbanje
podaljšuje življenje.

»Dejavni ljudje lahko priča-
kujejo, da bodo živeli leto ali
dve dlje kot njihovi neaktivni
sodržavljani«, je napisano v
poročilu glavnega avtorja dr.
Ralph Paffenbargerja s stan-
fordske medicinske fakultete.
»Za vsako uro telesne aktivno-
sti lahko pričakujete, da boste
to uro dlje živeli — pa še kak-
šno uro ali dve zraven.«

Doslej najpopolnejša študi-

ja, ki se je ukvarjala z razmer-
jem med telesno aktivnostjo in
dolžino življenja, je sledila
zdravstvenim razmeram in živ-
ljenjskim slogom 16396 moš-
kih, ki so študirali na Harvar-
du med leti 1916 in 1950.

Anketirance so beležili do
leta 1978 in do tega časa je
umrlo 1413 ljudi. Ko so avtorji
študije primerjali stopnjo
smrtnosti z rekreacijskimi na-
vadami, so lahko prvič doslej
količinsko definirali razmerje
med različnimi obsegi fizične
dejavnosti in dolžino življenja.

Redno vežbanje ima odločilnega pomena

Redno vežbanje, tako so
ugotovili raziskovalci, je odlo-
čilni dejavnik v določanju dol-
žine življenja. Moški, ki je na
teden prehodil najmanj 15

kilometrov (pri čemer je pora-
bil najmanj 900 kalorij), je za
21 odstotkov zmanjšal tvega-
nje, da bo umrl, kot tisti, ki je
prehodil manj kot pet kilome-
trov na teden.

Optimalna poraba energije
je, kot vse kaže, nekje pri 3500
kalorijah na teden, kar pome-
ni toliko, kot če bi šest do
osem ur intenzivno vozili kolo
ali igrali tenis posamezno.
Harvardski diplomiranci, ki so
storili toliko za svoje zdravje,
so imeli 50 odstotkov manj
možnosti, da bodo umrli, kot
tisti, ki so se le malo gibali, ali
pa sploh nič.

Še več, študija je pokazala,
da trdna življenjska navada
resnega telesnega vežbanja tri-
krat ali štirikrat na teden lah-
ko zmanjša negativne učinke
kajenja in visokega pritiska.
Deloma ugodno vpliva celo na
dedno nagnjenost k zgodnji
smrti.

Paffenbarger in njegovi
kolegi so harvardski vzorec, ki
ga je sorazmerno lahko odkri-
ti, uporabili tudi za različne
druge študije, povezane z
zdravjem. Zelo pa so previdni,
ko gre za razširjenje teh izvi-
dov študije na vse prebival-
stvo. Anketna skupina je na
primer zajela samo moške in je
veljala skoraj samo za belce.
Poleg tega so si spraševanci
podobni tudi po mnogih dru-
gih merilih: »Na splošno živijo
dlje kot povprečni beli Ameri-
čani primerljive starosti«.

Na drugi strani pa so, in to
je določeno presenečenje, od-
krili tudi, da je bila stopnja
samomorov med harvardskimi
diplomiranci za polovico višja
kot med vsem prebivalstvom.

Čezmerno telesno vežba- nje tudi škodljivo

Še nekaj presenečenj je bilo.
Možje, ki so se posvečali na-
pornim športom kot squashu
in košarki — pri tem pa »po-
žgali« več kot 3500 kalorij na
teden — so šli mimo tiste
točke, ki velja za pozitivno
vplivanje telesne aktivnosti na
zdravje in so hitreje umirali
kot njihovi zmernejši kolegi.

Prav tako nepričakovana je
bila ugotovitev, da so tisti
anketiranci, ki so se od diplo-
me zredili za najmanj 7,5 kg,
živeli dlje kot diplomiranci, ki
so se zredili manj; raziskovalci
ugibajo, če ni tako zato, ker so
med slednjimi nekateri boleha-
li za hudimi boleznimi. Tvega-
nje, da bodo umrli, je bilo
večje pri nekdanjih atletih, ki
so ostali nadpovprečno aktivni
ali pa so nenadoma opustili
aktivnost. V poročilu pravijo:
»Očitno je, da podedovana

Ob 20-letnici Medicare programa predlagana temeljita preosnova

Skupina strokovnjakov na
Harvard univerzi v Bostonu,
ki ima od vlade nalogo, da
preštudira delovanje Medicare
sistema, je te dni predložila
temeljite spremembe za bolj
uspešno delovanje celotnega
Medicare programa. Ves
Medicare sistem naj deluje v
bodoče po bolj enostavnih in
za stare ljudi bolj pravičnih
predpisih. Med temi spremem-
bami je tudi važen predlog, da
naj Medicare prevzame vse
stroške za oskrbo starih ljudi v
negovališčih - Nursing homes.
Za kritje teh stroškov naj bo
 uveden poseben davek, ki bi
ga vsak moral plačevati v dobi
svojega delovnega življenja.

Medicare program obhaja v
1986 svojo 20-letnico delova-
nja. Mnogo izkušenj je bilo v
tem času nabranih in marsi-
kaj, kar je bilo v začetku do-
bro, je sedaj že zastarelo ali
pomanjkljivo.

Skupino strokovnjakov na
Kennedy School of Govern-
ment na harvardski univerzi
sestavljajo zdravniki, ekono-
misti, sociologi, odvetniki in
bivši vladni uradniki. Svoje
zamisle in predloge o temeljiti
preosnovi Medicare progra-
ma, ki jih je okrog 40, so pri-
občili v 100 strani obsegajoči
brošuri, katero je te dni zgoš-
čeno priobčil ugleden New
England Journal of Medicine.

telesna konstitucija (atletska)
pomeni manj za dolžino življe-
nja kot kontinuirane ustrezne
življenjske navade«.

V Reviji ameriškega zdrav-
niškega združenja sta še dva
poročevalca utemeljila pomen
redne vaje za zdravje, posebej
pri tekačih.

»Stara zgodba je, da tek
uničuje sklepe,« pravi doktori-
ca Nancy Lane, ki je vodila
študijsko ekipo stanfordske
univerze, pri čemer so primer-
jali 41 tekačev na dolge proge
in 41 ljudi, ki so tekli občasno
ali pa sploh ne.

Raziskovalci med dvema
skupinama niso našli razlik v
stopnji obolenosti za osteoar-
tritisom, degenerativno bole-
znijo sklepov. Toda tekači v
starosti od 50 do 72 let so imeli
za 40 odstotkov boljše gostoto
kosti kot njihovi kolegi v kon-
trolni skupini. »Tek prepreču-
je redčenje kosti«, sklepa dok-
torica Lane, »in to je zelo
pomembno za ženske, ki jih
po meni rada prizadene osteo-
poroza.«

Na floridski univerzi v
Gainesvillu pa je dr. Richard
Panush s svojimi kolegi pri-
merjal skupino 17 moških
tekačev v letih od 50 do 74 s
podobno skupino 18 neteka-
čev; prav tako kot stanfordska
tudi ta skupina ni našla nobe-
nih bistvenih razlik v stanju
okostja. »Naše ugotovitve u-
strezajo domnevi, da za nor-
malen sklep ni škodljivo, če se
ga normalno obremenjuje«,
pravi Panush. »Tek prinaša
obremenitve, toda ni nujno,
da povzroča artritis.«

Največja sprememba glede
Medicare skrbstva je predlog,
da naj Medicare plačuje tudi
za dolgotrajne oskrbe v nego-
vališču, kar bi Medicare stalo
dodatnih okrog 50 milijard
dolarjev. Sedaj morajo ostare-
li ljudje sami plačevati oskrbo
v teh negovališčih, dokler ne
izčrpajo vseh svojih finančnih
sredstev in preidejo na Medi-
caid program.

Glede tega problema nava-
jajo strokovnjaki primere, da
mora pri marsikateri družini
mož ali žena zaradi popolne
telesne nezmožnosti v negova-
lišče. Če je kaj premoženja,
morajo zanj plačevati, dokler
je kje kaj vzeti, a ostali člani
družine — mož ali žena, osta-
ne brez vseh sredstev.

Skupina strokovnjakov je
mnenja, da bi bila po gornjem
predlogu zaščiten struktura
družine. Po sedanjem Medi-
care sistemu ostane bolj zdravi
mož ali žena na stara leta brez
sredstev za svojo oskrbo, ko je
vendar vse življenje skrbno
hranil za svoja stara leta.

Za delno kritje stroškov za
oskrbo v negovališču, ki bi jih
sicer plačeval Medicare, pa bi
bolnik dodajal 80% od svo-
jega Social Security čeka, kar
bi seveda vsak rad privolil.

Komisija strokovnjakov na-
dalje predlaga, da se naj
zmanjšajo odbitki stroškov za
Medicare bolnike, ki jih sedaj
zaračunajo Medicare in druga
tovrstna zavarovanja. V nado-
knado za kritje teh stroškov pa
naj dvignejo letne premije od
\$150 na \$200.

Ta komisija strokovnjakov
nadalje predlaga, da naj Medi-
care tudi krije vse stroške za
letne zdravniške preglede in da
naj bosta združeni Medicare A
in B skupina, ki krije stroške v
bolnišnicah in za zdravniško
oskrbo, v en sam skupni pro-
gram.

Komisija tudi predlaga, da
bi bilo treba najti način, kako
pravilno kalkulirati zdravniške
račune za posamezne slučaje
in zmanjšati razliko med
stroški za navadne zdravniške
preglede in pregledi speciali-
stov.

Medicare naj od zdravnikov
zahteva, da prejmejo predpi-
sano Medicare kritje za posa-
mezne slučaje kot polno plačo
za zdravniško oskrbo, kakor
jim odobri Medicare.

Naše bralce moramo opozo-
riti, da so zaenkrat navedeni v
tem članku samo predlogi ko-
misije strokovnjakov, ki pa
bodo prej ali slej prišli v
obravnavo pristojnih vladnih
organov in končno zveznega
kongresa.

Vsem starejšim ljudem in
tudi tistim, ki bodo kmalu sta-
ri, je vsaj v tolažbo, da se od-
govorni vladni ljudje zavedajo
pomanjkljivosti sedanjega
Medicare sistema in da mislijo
na to, da ga je treba izboljšati,
da se zavaruje varna eksisten-
ca starih ljudi v poznih letih
svojega življenja.

NAROČNIKOM AMERIŠKE DOMOVINE

Sedaj, ko *Ameriška Domovina* nudi izredne cene
vsem novim naročnikom, vas naprošamo, da priporo-
čate svojim prijateljem in znancem, naj se tudi oni čim-
prej poslužijo te izjemne ugodnosti in postanejo
naročniki tega našega priljubljenega časopisa.

Da se pridobivanje novih naročnikov čimbolj
pospeši, vas naprošamo, da nam pomagate pri tej akciji
tako, da skušate pridobiti vsaj enega novega naročnika.
Če bi se to lahko praktično izvedlo, bi v kratkem času
podvojili naložbo časopisa. To pa bi, seveda, bilo tudi
najboljše zagotovilo, da bo časopis še naprej redno
izhajal in uspeval med Slovenci v Ameriki, Kanadi in v
širnem svetu.

Vemo, da vam je kot dolgoletnim zvestim naročni-
kom *Ameriška Domovina* pri srcu, zato vam ne bo težko
priporočiti list svojim prijateljem in znancem. Obenem
pa jim boste storili veliko uslugo, kajti to je edini način,
da tudi oni lahko zvedo za to izredno priliko.

Prijatelji Ameriške Domovine

Naročilnico za Ameriško Domovino

- ___ Naročam se na list
- ___ Naročnino podarim
- ___ Torkovo in petkovo — \$15
- ___ Petkovo — \$10
- ___ Za visokošolca ali vojaka, dnevno — \$10
- ___ Za visokošolca ali vojaka, petkovo — \$5

za eno leto

Ime _____

Naslov _____

MOJE ime _____

MOJ naslov _____

___ Pošljite novemu naročniku pozdravno pismo.

ZORA PIŠČANC

PASTIRICA URŠKA

(Nadaljevanje)

In sedaj je ostal samo še slepi Jan..., razmišlja botra Barba in se z vzdihom zazre v vnučko Urško.

»Kje je Jan? Večer je prijeten, dobro bi mu del ta hlad.«

»Res, babica, grem in ga pripeljem.«

»Le pojdi, Urška, in bodi mi luč v temi, ki ga obdaja. Bog vaju je pustil pri življenju, on že ve zakaj.«

Sedaj sedita pred hišo Urška in Jan sama. Babica je odšla k počitku. V hlevu še gori luč. Oče in mati sta pri živini. Ovci Belki poteka pas, Tereza jo boža in ji gleda v prestrašene oči.

»Nič se ne boj, tudi to bo kmalu minilo. Lepo belo jagnje boš dobila in boš tako zelo, zelo srečna.« Ovca ji liže roko. Govorica preprostih ljudi je še živalim razumljiva.

»Urška, kje je sedaj moja zvezda, tista, ki praviš, da je moja?«

»Tik pred nama je.«

»Pa tvoja?«

»Moja je nad Skalnico. Tako svetla je nocoj.«

»Ne vem več, kaj je to svetlo,« upre Jan svoje mrtve oči v Urško.

»Svetlo je kakor ogenj, ki te peče, kakor sonce, ki se prikaže izza hriba in te ogreje.«

»Je velika moja zvezda? Daj mi roko. Tako velika?«, in s prstom zariše krog na Urškino dlan.

»Taka se vidi nam. A babica pravi, da je mnogo večja, morda večja kot Skalnica tu nad nami, večja...«

Urška ne more najti primere za velikost zvezde.

»Veliko ve tvoja babica, zelo veliko. Jaz jo najrajši poslušam, ko nama pripoveduje o Turkih, ki so v naših krajih požigali, morili in odgnali v sužnost njenega očeta in brata.«

»Zelo žalostne zgodbe so to. In tebi so všeč?«

»Všeč? O ne, a rad bi pomagal našim ljudem. Boril bi se s Turki in ju rešil.«

»Ti, le kako, ko pa si...« Umolknila je, mati ji je zabijala, naj Janu nikdar ne omenja njegove slepote.

»Slep si hotela reči. Če bi Turke premagal, bi premagal tudi kugo, ki so jo oni prinesli. Potem bi ne bil slep. Urška,« je nenadoma vprašal, »si ti kdaj videla kugo?«

»Saj je ne moreš videti. To je vendar bolezen, strašna bolezen.«

»Mislil sem, da jo ti lahko vidiš. Jaz je ne morem, ker mi je vzeli oči, pa še sestrico Anko in brata Filipa.«

Urška se je zamislila. Zaprla je oči in še dlan položila nanje, da bi si lahko predstavljala temo, v katero je bil pogreznjen Jan.

»Tema nima barv, kajne Jan?«

»Tema je tema, a včasih žge in tedaj so barve žive, ne vem, kako naj ti povem.«

»Žive kot svetloba, kot ogenj?«

»Da, kot ogenj, ki žge.«

Črički pojo v travi, vonj razcvele lipe ju omamlja in napolnjuje s tiho srečo in veseljem pričakovanjem.

»Urška, v nebesih ne bom več slep.«

»Ne, v nebesih ne boš več slep, morda tudi na zemlji ne za vedno.«

»Mama je rekla, da ne bom nikdar več videl in mama ve vse.«

»Vse ve samo Bog!«

»Ali ti vidiš Boga?«

»Boga nihče ne vidi, ker Bog je samo duh.«

»In kakšen je duh?«

»To samo čutiš. Tu notri v srcu čutiš nekaj, kar te priganja, da si dober, da ljubiš vse ljudi, da moliš.«

»In je to Bog?«

»Ne vem, Jan. Vprašala bom babico, naj nama pojasni, kaj je Bog.«

Za čepovanjskimi hribi je vstala luna. Lepa in svetla se je počasi pomikala preko zvezdnatega neba.

»Luna je pobožala tvoj obraz. Ves svetel je sedaj.«

»Ali tudi tvoj, Urška?«

»Ne vem, ne vidim ga.«

»Kako da ga ne vidiš. Si morda tudi ti slepa?«

»Ne, nisem slepa. Nihče ne vidi svojega obraza. Le v vodi ga lahko gledaš, ali pa v ogledalu. Babica pravi, da se ne smem gledati, ker je to nečimrnost. Mati božja je žalostna, če se ogledujem.«

»Mati božja... Si jo kdaj videla, Urška?«

»O ne,« je Urškin glas nekam prestrašen. »Mati božja je v nebesih, tam gori, kjer so zvezde. Kako naj iz take daljave pride k nam na zemljo?«

»Če bi ji Bog dovolil, če bi ji zapovedal, bi prišla?«

»Seveda bi prišla. Bog je vsemogočen, gospodar vsega stvarstva, vseh živih in umrlih.«

»Ali je Mati božja mrtva?«

»Umrla je tu na zemlji in angeli so jo nesli v nebo.«

»Živo?«

»Seveda, Bog jo je obudil od mrtvih kakor Kristusa. Tudi nas bo obudil poslednji dan.«

»Tedaj ne bom več slep. Ali bo to kmalu?«

»Tega nihče ne ve. Zato pa moliva, Jan, da bi bila vedno Bogu všeč.«

»Sveti angel, varuh moj...,« je začela Urška in Jan je za njo ponavljal besedo za besedo.

Sredi molitve se jima je približala mati Tereza.

»Še sta tu? Veselo novico vama prinašam. Imamo novorojeno jagnje. Pridita, da ga vidita.« Zamišljeno je njen pogled obstal na slepem Janu. »Ti, Jan, ga boš lahko pobožal in otipal.«

Prijela ga je za roko in ga varno vodila v ovčjo stajo. Prijetna toplota ju je zajela. Ovce so blejale, vmes se je oglašal čisto droban meket.

»Tu je jagnje. Otipaj ga, Jan! Ali ni čudovito?«

»Oh, kako je mehko, pa majceno,« je šla otrokova roka prek hrbta od glave do repa, potem navzdol do nog.

»Mati Tereza, rad bi ga vzel v naročje, ali smem?«

Tereza mu ga je dala v naročje. Janov obraz je žarel od sreče, ko je pogrežal svoj obraz v mehki jagnjetov kožuh.

»Ko bi bilo moje, a pri nas nimamo ovac. Oče je vedno okoli po kupčiji, mati pa tke platno. Lepše je pri vas, mati Tereza.«

»To jagnje je tvoje, Jan. A sedaj ga moraš še tu pustiti pri materi, da ga bo hranila z mlekom.«

»Moje, moje! Si slišala, Urška?«

Urška molči. V srcu ji vstaja rahla zavist. Zakaj je mati dala jagnje Janu in ne njej, ki si ga je tako želela? Ozre se v Jana. V svitu leščerbe, ki je plapolala na steni, je dečkov obraz en sam plamen sreče in veselja. Postalo jo je sram. Pobesila je oči in tiho rekla:

»Da, Jan, tvoje naj bo, tudi jaz tako hočem!« Veliko premagovanja jo je stalo, da je to izrekla. Bila je vesela. Skupaj z Janom sta božala jagnje.

»Sedaj pa, otroka, oče bo zaprl hlev, mi pa pojdimos k Tkalčevim.«

Tudi pri Tkalčevih so še svetili. Mati Jera je sedela pri statvi in tkala.

»Bog daj dober večer, botra Jera. Jagnje smo dobili.«

»In meni ga je podarila botra Tereza. Mati, ali čuješ?«

»Čujem, čujem in sem vesela.« Popustila je delo in nežno pobožala Jana. »Ti moje ubogo jagnje!«

(Nadaljevanje prihodni torek)

Rojaki! Oglašujte v Ameriški Domovini! MALI OGLASI

HOUSEKEEPER

2 days a week. Must have transportation and references. East Side. Call 292-7090.

37 let star fant iz Slovenije želi spoznati sebi primerno dekle zaradi poroke. Pišite pod šifro »srečanje« v A.D., 6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103. (28-29)

For Sale — Euclid

4 bdrms. 2 full baths. Screened porch. 2 car garage. Lge lot. Near shopping and transportation. 943-4336 (28-29)

Older Slovenian woman to clean two to three hours on Sunday. Call 541-5336. (28-29)

FOR RENT

A small doctor's office at Beachland Medical Bldg. E. 200 & Lake Shore Blvd. Call John E. Lokar anytime after 5 p.m. at 731-5515. (28-35)

Attention All Brides

The American Home Publishing Co. offers a complete line of Wedding Invitations and Accessories for the bride-to-be. Several books are available to choose from and all at a 20% discount for Ameriška Domovina subscribers.

Shop around and compare prices. You will agree the American Home offers the BEST IN QUALITY AND PRICES.

6117 St. Clair Ave. Cleveland, OH 44103 Tel. 361-4088

NEGA ZA POL-INVALIDA
Živela bi na domu. Soba, hrana in manjša plača. Kličite 831-4122 ali 944-3737. (28-31)

Excellent Opportunity!

Buy or rent lovely 3 bdrm ranch house. Convenient location. Pretty Slovenian-Lithuanian neighborhood. Call 383-1420 ali 531-4449. (28-31)

House for Sale

2-family house, newly decorated. 2 car garage. St. Vitus area. Please call after 4 p.m. 391-0533 (x)

House/Condos for Sale

Willoughby. Franklyn Commons Condo. Built by F. Berzin. 2 bdrm, 2 bath, 2 car attached gar. Air cond. Loft model. Low 70's. 585-0574. (26,28)

MACHINIST — WELDER

East Side metal fabricating firm needs a person who understands welding symbols and can mig weld, reads blue prints, can operate a lathe and vertical mill. Will work in the R & D dept. bldg. in testing prototypes, building and repairing welding fixtures and doing layouts for our equipment. Automotive background helpful. Call 486-1313 ext. 294 between 8 a.m. and 3 p.m. (27-28)

Housework

General cleaning. 1 day a week. Non-smoking person. Small house on bus line. Adult family. Call 381-2448 or 381-1661. (27-28)

For Rent

Lovely 4 room downstairs suite — one bedroom — E. 146 St. off Lake Shore Blvd. No pets, couples only. \$185 per month. Call 1-286-3513. (27-28)

For Sale

WINERY and 3 houses in Geneva. Zoned commercial. \$115,000 for all. Principals only. 381-7553. (27-34)

Bar Manager for ETHNIC BAR

Good opportunity for ambitious couple. Call 442-0142 Tuesdays & Fridays. (x)

KVALITETNA POPRAVILA
Vseh vrst garažnih vrat, odpiralcev in radijskih kontrol. Popravljamo tudi električno napeljava in naprave. Kličite 268-0100. (x)

Hiše barvamo zunaj in znotraj. Tapeciramo (We wallpaper). Popravljamo in delamo nove kuhinje in kopalnice ter tudi druga zidarska in mizarska dela.

Lastnik TONY KRISTAVNIK Pokličite 423-4444 ali 729-1023 (x)

*** IRA's ***

Do your IRA in the comfort of your home
We have many available options.

Call us for appointment.

F.J. Feola and Assoc.
216-261-1546

NEW
YORK
LIFE